Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta
Katedra zemědělské ekonomie
Obor: Provoz a ekonomika

Název diplomové práce

Evropská integrace a zemědělství

Vedoucí diplomové práce: Ing. Zdeněk Kuna
Vypracoval: Jan Andrlík

Rok 2004

Jan Andrlík 2004 ©

Teze:

Má diplomová práce je rozdělena na tři stejně významné části. V první části je zaměřená na evropskou integraci, jenž je rozpracována od konce 2. světové války (Marshallův plán), přes Evropské sdružení uhlí a ocele, Evropské hospodářské společenství až po Evropskou unii současných dnů. V této části lze naleznout spíše dějinné výčty nejdůležitějších událostí, jenž ovlivnily podobu Evropy a také se zde pokusím alespoň částečně vysvětlit, proč k těmto událostem došlo.

V druhé části práce rozebírám Společnou zemědělskou politiku, její reformy a vliv těchto reforem na jednotlivé komodity. Tato část bude obsahuje nejen historii SZP, ale také již samostatný výzkum a výhled SZP do roku 2010.

Třetí část se zaobírá vztahem České republiky a Evropské unie. Cílem kapitoly je poukázat na výhody, nevýhody a možné komplikace vstupu ČR do EU. Provádém zde analýzu jednotlivých kladů a záporů vstupu do EU a načrtávám možné scénáře vývoje České republiky v EU.

Evropská unie nabízí České republice mnoho plusů ale i záporů. Mezi hlavní výhody, které získáme jsou: rychlejší a možná i efektivnější restrukturalizace a modernizace ekonomiky, reálná ochrana vlastnických práv, ochrana spotřebitele, kultivace ekonomického prostředí, vyšší transparentnost v rozhodování, vyšší rating ČR pro investory, lepší přístup na trhy v Evropě. Pro české producenty příslušností ke značce „Made in EU“ by mohla vzrůst jejich pověst na třetích trzích. Jako okrajový přínos členství považuji přístup k příspěvkům ze strukturálních fondů.

Mezi hlavní nevýhody, které má současná Evropská unie patří: přílišná regulace a byrokracie veškerých činností EU, příliš štědrá sociální politika, brzy zavedené EURO a společná zemědělská politika. Tyto nevýhody brzdí hospodářský růst EU a způsobují, že Společenství zaostává za ekonomikou USA.

Společná zemědělská politika by měla být přetvořena, jelikož model na kterém funguje, již nemůže být uplatňován. SZP byla vytvářena v době, kdy Evropa nebyla soběstačná v potravinách a zakládající členové Společenství měli přibližně stejně „strukturované“ zemědělství. Nyní je situace opačná. Evropa vytváří přebytky, její ceny jsou oproti ostatním výrobcům ve světě vyšší a proto EU je musí dotovat, a také již neexistuje přibližně stejná struktura zemědělství (existuje zde tzv. „arktické zemědělství“, které je velmi rozdílné oproti zemědělství např. Francie). Podle mého názoru by bylo pro zemědělství EU nejlepší, kdyby docházelo k postupné deregulaci sektoru zemědělství, ke snižování dotací do zemědělství a k lepšímu zacílení zemědělské politiky (vytvoření oblastí s přibližně stejně strukturovaným zemědělstvím na které by byly uplatňovány různé zemědělská politiky, jenž by nejlépe vyhovovaly místním podmínkám). Pomocí těchto opatření by se zemědělství pomalu mohlo stát vůči světu více konkurenceschopnější. Je samozřejmé, že zemědělství je velmi specifický sektor, který je nutné chránit a příliš rychlá deregulace zemědělství by způsobila značný otřes v Evropě. I přesto si myslím, že tyto opatření bude muset EU postupem zavést a že se jí v konečné fázi i vyplatí.

Co se týká České republiky, je velmi dobré, že se náš stát, pomalu, ale jistě stává součástí Evropy a evropské kultury. Tento proces nebude jednoduchý a bezbolestný, avšak bude záležet jen na nás, jak tuto šanci využijeme. Myslím si, že vstup ČR do EU obohatí nejen nás, ale i celou Evropu a přinese nové impulsy a poznatky, které budou sloužit k dalšímu rozvoji spojené Evropy.

Má diplomová práce obsahuje můj jednostranný pohled na tyto skutečnosti, a jestliže vyvolá rozdílné názory, či přímo debatu o evropské integraci, společné zemědělské politice a úloze České republiky v rámci EU, bude to jen ku prospěchu, neboť bez dialogu není pokroku.

K vypracování této práce byli použity knihy, noviny, časopisy, skripta a internet. Seznam použité literatury je uveden na konci diplomové práce. Práce je zpracována na základě těchto pramenů a konsultací. Textová stránka je vytvořena v prostředí Word a grafická část v prostředí Corel Draw a Excel.V různé míře byly použity metody analýzy, syntézy a komparace.